

453

Temeljem članka 65. stavka 4. Zakona o osnovnom školstvu („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, br. 6/04, 8/04, 8/08, 10/08 i 14/08) ministar prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke, donosi

PRAVILNIK

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA
O STRUČNOJ SPREMI I PEDAGOŠKO-
PSIHOLOŠKOM OBRAZOVANJU UČITELJA I
STRUČNIH SURADNIKA U OSNOVNOJ ŠKOLI**

Članak 1.

U članku 2. točka 18. Pravilnika o stručnoj spremi i pedagoško-psihološkom obrazovanju učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke», broj:3/09 i 8/09) iza alineje 4. dodaju se alineje 5., 6., 7., 8., 9.,10. i 11. koje glase:

- « - profesor informatologije
- profesor informatike
- diplomirani informatičar
- profesor matematike i informatike
- diplomirani inženjer računalstva
- inženjer informatike
- inženjer računalstva».

Članak 2.

U članku 2. točka 29. iza alineje 6. dodaje se alineja 7. koja glasi:

- «- inženjer računalstva».

Članak 3.

U članku 3. točka 4. iza alineje 3. dodaje se alineja 4. koja glasi:

- «- diplomirani fizioterapeut».

Članak 4.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Zapadnohercegovačka
Ministarstvo prosvjete, znanosti,
kulture i športa
Broj:07-01-833/09
Široki Brijeg, 10.9.2009.godine

MINISTAR
Vjekoslav Čamber

454

Na temelju članka 9. stavka 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 29/05) i članka 15. točka 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 7/99), a na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke, ministar zdravstva, rada i socijalne skrbi donosi

PROGRAM

**PROVOĐENJA OBVEZATNE PREVENTIVNE
DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I
DERATIZACIJE NA PODRUČJU ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

I. OPĆE ODREDBE

U cilju osiguranja zdravlja pučanstva, te uklanjanja uzročnika zaraznih bolesti i izvora oboljenja od zaraznih bolesti, smanjenja mogućnosti prenošenja oboljenja, te unapređivanja higijenskih uvjeta života pučanstva, uvodi se obvezatna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija na području Županije Zapadnohercegovačke kao opća mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija podrazumijeva složene, pažljivo planirane cjelovite mjere uništavanja mikroorganizama te suzbijanja štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca, odnosno kombinaciju preventivnih i kurativnih mjera s konačnim ciljem postizanja smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca.

Osnovni postupci cjelovite zaštite u objektima su:

- provedba higijene površina i prostora,
- provedba sanacije površina i prostora:
- otklanjanje uvjeta za rast i razmnožavanje mikroorganizama te otklanjanje izvora hrane i zaklona koji pogoduju razmnožavanju štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca,
- provedba potrebnih građevinsko - tehničkih zahvata kojima će se stvoriti nepovoljni uvjeti
- za ulaženje, zadržavanje i razmnožavanje štetnih člankonožaca (artropoda) i štetnih glodavaca.
- primjena fizikalnih mjera:
- provedba optimalnih mikroklimatskih uvjeta,
- uporaba ultrazvučnih aparata na mjestima gdje je to prihvatljivo, primjena pesticida:
- uporaba pesticida koji djeluju na ciljanog štetnika,
- primjena pesticida na ciljanu infestiranu površinu.

II. PROVOĐENJE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE

Obvezatna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja obvezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije („Službene novine F BiH“, broj 60/06) i Pravilnikom o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, gospodarska društva odnosno fizičke osobe – obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije („Službene novine F BiH“, broj 60/06 i 82/06)

Obvezatnu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju na području Županije Zapadnohercegovačke mogu obavljati zdravstvene ustanove, gospodarska društva odnosno fizičke osobe – obrtnici koje udovoljavaju propisanim uvjetima određenim Pravilnikom o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, gospodarska društva odnosno fizičke osobe – obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije („Službene novine F BiH“, br. 60/06 i 82/06) i Pravilnikom o načinu obavljanja obvezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije („Službene novine F BiH“, broj 60/06).

Tijekom provođenja mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za svaku vrstu i u svakom postupku izvođač je obavezan:

1. napraviti pregled površina i prostora:

- odrediti stanje površina i prostora u odnosu na onečišćenje mikroorganizmima i prisutnost štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca,
- utvrditi stupanj infestacije i nastalu štetu,
- odrediti vrstu uzročnika štete i odrediti mjere s kojima će se smanjiti, zaustaviti rast i razmnožavanje ili potpuno uklanjanje prisutnosti mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca,
- utvrditi »kritične točke«, odnosno ekološke niše, hranilišta i nastale štete.

2. izraditi dokumentaciju:

- napisati preporuke za edukaciju (napisati i podijeliti upute i instruktivne letke),
- napisati preporuke za sanacijske mjere u okolišu i na »kritičnim točkama«,
- napisati preporuke i prijedloge za provedbu vrste mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

3. izraditi Plan provedbe mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije koji mora sadržavati:

- opis mjere koja se provodi.
- detaljno razrađen prostorni raspored rada i rokove

obavljanja mjera,

- način obrade površina, prostora ili objekta primjenom jedne ili više mjera,
- mjere opreza, zaštitu osoba, prostora, objekta i okoliša,
- prijedlog dodatnih mjera za izvršenje popravaka u tijeku provedbe mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (dopunska obrada ili promjena mjere),
- popis ulica, objekata ili prostora na kojima se mjera provodi,
- vrijeme početka i završetka,
- način obavještanja građana, zdravstvene službe, sanitarne inspekcije i drugih,
- popis djelatnika u ekipama,
- sredstva i oprema koja će se rabiti te opis tehnološke primjene,
- provedene mjere zaštite okoliša.

Plan provedbe se prije izvršenja podnosi na suglasnost higijensko epidemiološkoj službi Zavoda za javno zdravstvo i sanitarnoj inspekciji.

4. izvršiti ocjenu provedene obrade:

- izvidom i sustavnim praćenjem (monitoringom), te anketom korisnika mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije prosuditi uspjeh intervencije,
- izraditi prijedlog za neškodljivo i trajno otklanjanje šteta u objektima korisnika mjera preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

Vršitelji obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije dužni su na vrijeme obavijestiti pučanstvo i druge subjekte o vremenu, mjestu i načinu provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, izdati pismene naputke o općim i posebnim mjerama zaštite i sigurnosti za pučanstvo i radnike koji obavljaju dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju.

Vršitelji su obvezni o obavljenoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji voditi evidenciju, te su obvezni dostaviti Zavodu za javno zdravstvo godišnje pisano izvješće o obavljenim mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije s naznačenim subjektima koji su obuhvaćeni provedbom te vrstama i količinama utrošenih sredstava za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, do 31. siječnja za proteklu godinu.

Zavod o provedenim mjerama obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Županije, podnosi pisano godišnje izvješće Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne skrbi do 31. ožujka za proteklu godinu.

Mjere obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provode se u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi,

ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima u kojima je indicirano provođenje mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

Poduzeća, druge pravne osobe, građani i drugi vlasnici i korisnici objekata gdje je indicirano provođenje mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije dužni su omogućiti provođenje obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i pridržavati se izdanih naputaka o općim i posebnim mjerama opreza prilikom provođenja utvrđenih mjera.

III. TROŠKOVI PROVOĐENJA MJERA OBVEZATNE PREVENTIVNE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE

Troškove provođenja mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Županije Zapadnohercegovačke snose:

- na zemljištu i zgradama u vlasništvu građana i pravnih osoba – vlasnici, odnosno posjednici tih zgrada i zemljišta,
- u poslovnim objektima, tvornicama, školama, poslovnim prostorijama pravnih i fizičkih osoba – vlasnici, odnosno korisnici tih poslovnih prostora,
- u zajedničkim prostorijama stambenih zgrada – vlasnici odnosno organizacija zadužena za gospodarenje tim zgradama,
- za javno smetlište i javne kanalizacijske mreže – javno komunalno poduzeće koje upravlja tim objektima,
- za otvorene vodotoke i kanale - javno vodoprivredno poduzeće koje upravlja tim objektima,
- za ostale objekte i površine – jedinice lokalne samouprave na čijem području se mjera provodi.

Obveznici provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, mogu poslove provođenja ovih mjera povjeriti samo izvođaču koji ispunjava uvjete sukladno Pravilniku o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, gospodarska društva odnosno fizičke osobe – obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije ("Službene novine FBiH", br. 60/06)

Obveznici provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije dužni su dostaviti Županijskoj sanitarnoj inspekciji i Zavodu za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke obavijest o

odabiru izvođača obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

IV. DEZINFEKCIJA

Obveznom preventivnom dezinfekcijom se u smislu ovog Programa smatra primjena mehaničkih, fizikalnih i kemijskih metoda i sredstava, samostalno ili kombinirano, radi uništavanja mikroorganizama uzročnika zaraznih bolesti, u svrhu sprječavanja nastanka bolesti.

Dezinfekcija će se kontinuirano provoditi na području Županije Zapadnohercegovačke u objektima, na uređajima, sredstvima, opremi i priboru kako slijedi:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva,
- objektima za proizvodnju i promet živežnih namirnica i predmeta opće uporabe,
- prijevoznim sredstvima namijenjenim za prijevoz živežnih namirnica,
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi,
- objektima odgojno-obrazovnih ustanova,
- sajmovima i tržnicama,
- objektima zdravstva,
- objektima za pružanje higijenskih usluga pučanstvu,
- objektima za sport i rekreaciju,
- objektima i sredstvima javnog prometa za prijevoz putnika,
- sredstvima, opremi, priboru i uređajima za sakupljanje i prijevoz krutog i tekućeg otpada,
- deponijima otpada,
- prostorima za sakupljanje otpadaka u stambenim zgradama te ostalim zajedničkim dijelovima stambenih zgrada,
- u ostalim objektima, prostorima i površinama gdje postoji mogućnost obitavanja i širenja patogenih mikroorganizama.

Dezinfekcija se obavlja sredstvima i priborom, te po postupku, koji osiguravaju potpunu efikasnost, a koji isključuje opasnost po okolinu, zdravlje ljudi ili životinja.

Za neposrednu primjenu sredstava za dezinfekciju obveznici provođenja ove mjere, moraju imati adekvatan pribor, uređaje i opremu, a prema preporuci proizvođača, odnosno higijensko-epidemiološke službe Zavoda za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke.

Dezinfekcija se provodi mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim mjerama.

Mehaničke mjere dezinfekcije podrazumijevaju mehaničko uklanjanje mikroorganizama s radnih površina, predmeta ili u prostoru kao samostalne metode uklanjanja mikroorganizama, odnosno stvaranja preduvjeta za uspješno provođenje drugih postupaka dezinfekcije, a provode se struganjem, metenjem, odmaščivanjem i pranjem, filtracijom, ventilacijom i taloženjem.

Fizikalne mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu

toplina (suha ili vlažna) koja svojim djelovanjem uništava, usporava rast i razmnožavanje ili uklanja većinu mikroorganizama.

Kemijske mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu kemijskih tvari, odnosno dezinficijensa, koji svojim djelovanjem uništavaju, usporavaju rast i razmnožavanje ili uklanjaju većinu mikroorganizama.

Tijekom provođenja mjera dezinfekcije dopušteno je koristiti tehniku primjene, odnosno način primjene dezinficijensa i koristiti sredstvo za koje je dokazana učinkovitost s ciljem uništavanja, usporavanja rasta i razmnožavanja ili uklanjanja većine mikroorganizama do razine koja u danim okolnostima, a s obzirom na način izloženosti, neće predstavljati rizik za zdravlje ljudi i neće uzrokovati onečišćenje radnih površina, predmeta, prostora ili objekata.

Prije provođenja dezinfekcije primjenom dezinficijensa nekom od tehnika primjene dezinficijensa, mora se:

- očistiti objekt, strojeve i druge radne površine,
- utvrditi je li opterećenje površina koje se tretiraju organskim tvarima svedeno na minimum,
- utvrditi razinu i vrstu mikrobiološkog onečišćenja i osjetljivosti mikroorganizama,
- utvrditi stupanj učinkovitosti, koncentracija i razdoblje djelovanja dezinficijensa,
- utvrditi fizičku konfiguraciju objekta koji se tretira (dostupnost dezinficijensa do mikroorganizama),
- utvrditi radnu temperaturu,
- utvrditi PH medija i površine na koju se primjenjuje dezinficijens,
- utvrditi je li osigurana zaštita okoliša i ne ciljanog prostora.

Obveznici provođenja dezinfekcije dužni su povremeno kontrolirati uspješnost primjene ove mjere putem ovlaštenog laboratorija i o tome voditi evidenciju.

V. DEZINSEKCIJA

Dezinsekcijom se u smislu ovog Programa smatra primjena fizikalnih, kemijskih ili bioloških metoda i sredstava, kojima se suzbijaju insekti, odnosno člankonošci ili njihovi razvojni oblici koji mogu prenositi uzročnike zaraznih bolesti, izazivati alergijske reakcije, imati toksično djelovanje ili su nametnici odnosno uznemirivači.

Na području Županije Zapadnohercegovačke najčešći insekti – od interesa za smanjenje njihovog broja na biološki minimum radi zaštite zdravlja pučanstva jesu:

- kućna muha (*Musca Domestica*)
- komarci rodova: *Culex* i *Aedes*
- žohari: žuti- *Blattella Germanica* i crni *Blatta Orientalis*
- buhe
- uši
- razni drugi insekti koji se povremeno javljaju

na određenim područjima ovisno o prirodnim i drugim uvjetima za njihovog burnog biološkog razvoja, pa uslijed toga uzrokuju uznemirenje pučanstva ili druge nelagode.

Dezinsekcija će se provoditi na području Županije Zapadnohercegovačke u objektima, uređajima i postrojenjima kako slijedi:

- objektima za proizvodnju i promet živežnim namirnicama i predmetima opće upotrebe,
- objektima ugostiteljstva i turizma,
- objektima za smještaj i boravak većeg broja ljudi,
- objektima zdravstva,
- zajedničkim dijelovima i pripadajućem okolišu stambenih i poslovnih zgrada,
- kanalizaciji, energetske kanalima,
- objektima i sredstvima javnog prometa za prijevoz putnika,
- odgojno-obrazovnim objektima,
- postrojenjima i napravama za odlaganje i sakupljanje krutog i tekućeg otpada,
- deponijima otpada,
- parkovima, rekreacijskim zonama, prostorima i površinama sa vodama stajaćicama.

U provođenju dezinsekcije koristit će se ekološki najprihvatljivija sredstva na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje ljudi ni životinja, kao ni korisnih insekata.

Izbor i vrsta formulacije pesticida, način primjene, rokovi provedbe i mjere opreza ovise o vrsti štetnog člankonošca (*Arthropoda*) koji se suzbija, biološkim i etiološkim svojstvima člankonožaca (*Arthropoda*), stupnju, proširenosti i mjestu infestacije, te o svojstvima i namjeni površine, prostora ili objekta.

Primjena pesticida u proizvodnim i poslovnim prostorima ne smije se provoditi tijekom radnog procesa. Svaka primjena pesticida mora biti provedena na način da se ne kontaminira hrana, ne oštete ili zaprljaju neciljane površine, ne ugrozi zdravlje ljudi i ne onečisti okoliš.

Prije početka obavljanja dezinsekcije u objektima u kojima se nalazi hrana, mora se zaštititi hrana od mogućeg onečišćenja, kao i primijeniti pesticide koji ne ostavljaju mirise na tretiranoj površini na koju se stavlja hrana.

Prostori u kojima je dezinsekcija provedena prskanjem, raspršivanjem, zamagljivanjem, zadimljavanjem ili fumigacijom mogu se ponovno koristiti tek po isteku radne karence predviđene za pesticide koji su uporabljeni.

Kemijska sredstva, odnosno pesticide izvoditelj mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, ne smije davati korisnicima mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, na korištenje bez nadzora.

Dezinsekcija u zajedničkim dijelovima stambenih i poslovnih zgrada, te pripadajućem okolišu, kanalizaciji,

energetskim kanalima, objektima zdravstva, objektima ugostiteljstva i turizma, objektima za smještaj i boravak većeg broja ljudi, objektima za proizvodnju i promet namirnicama, izvodit će se dva puta godišnje.

Dezinsekcija komunalnih deponija na području Županije obaviti će se :

- u lipnju mjesecu 1 put
- u srpnju mjesecu 2 puta
- u kolovozu mjesecu 2 puta
- u rujnu mjesecu 2 puta

VI. DERATIZACIJA

Deratizacija je skup različitih mjera koje se poduzimaju s ciljem smanjenja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih glodavaca koji su prirodni rezervoari i prijenosnici uzročnika zaraznih bolesti ili skladišni štetnici.

Deratizacija podrazumijeva i sve mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja ulaženja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodavaca na površinama, u prostoru ili objektima.

Na području Županije Zapadnohercegovačke najčešći glodari od interesa za smanjenje njihovog broja na biološki minimum radi zaštite zdravlja pučanstva jesu:

- kućni miš (*Mus Musculus*)
- crni štakor (*Rattus Rattus*) i smeđi štakor (*Rattus Nervegicus*)

Deratizacija će se provoditi na području Županije Zapadnohercegovačke u objektima, uređajima i prostorima kako slijedi:

- u zajedničkim dijelovima stambenih i poslovnih zgrada, podrumima, drvarnicama,
- prostorima za odlaganje smeća, te na okolnim vanjskim površinama,
- objektima za proizvodnju i promet živežnih namirnica i predmeta opće uporabe,
- objektima ugostiteljstva i turizma,
- objektima za smještaj i boravak većeg broja ljudi,
- objektima zdravstva,
- objektima i sredstvima javnog prometa za prijevoz putnika,
- odgojno-obrazovnim objektima,
- objektima i postrojenjima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari,
- ostalim objektima (prostorijama odnosno prostorima, na površinama, sredstvima i drugdje) poduzeća, zanatskih radnji i građana, u kojima postoji mogućnost obitavanja i razmnožavanja štakora i miševa.

U zatvorenim prostorima koji su namijenjeni skladištenju, proizvodnji ili trgovini hrane, kao i u

prostorima u kojima stalno borave ljudi, zatrovani mamci moraju se izlagati u kartonskim, plastičnim, drvenim ili metalnim deratizacijskim kutijama. Na vlažnim mjestima ili mjestima podložnim klimatskim promjenama zatrovani mamci ne smiju se izlagati u kartonskim deratizacijskim kutijama.

Deratizacijske kutije ili hranilišta sa zatrovanim mamcima moraju biti postavljeni prema Planu i rasporedu izlaganja zatrovanih mamaca s tlocrtom objekta posebno izrađenom za svaki objekt na unaprijed određena kritična mjesta uz vođenje evidencije o shemi postavljanja i to na način da su dostupne štetnim glodavcima, a da ne smetaju u obavljanju svakodnevnih procesa u objektima u kojima su postavljene.

Deratizacijske kutije i hranilišta moraju biti jasno označene. Na deratizacijskoj kutiji treba biti tekst slijedećeg sadržaja: DERATIZACIJSKA MEKA ŠTETNA TVAR -NE DIRATI -NE PREMJEŠTATI! Na deratizacijskoj kutiji trebaju biti navedeni podaci o:

1. Nazivu izvođača, adresi i broju telefona,
2. Vrsti otrova,
3. Dežurnom telefonu u slučaju otrovanja.

Deratizacijske kutije ili hranilišta moraju biti sustavno nadgledane, po potrebi nadopunjavane s novom količinom zatrovanog mamca ili se zatrovani mamac povremeno mora zamijeniti svježim.

Izvoditelj je obavezan ukloniti oštećenu deratizacijsku kutiju i sakupiti ostatke zatrovanog mamca nakon provedbe mjere deratizacije, te prikupiti i neškodljivo ukloniti uginule glodavce iz i oko objekta u kojem su provedene mjere deratizacije.

Deratizacija se provodi mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim mjerama.

Mehaničke mjere deratizacije podrazumijevaju pravodobno uklanjanje otpada i ostalog materijala pogodnog za razvoj štetnih glodavaca, preslagivanje zaliha, uklanjanje mogućih staništa, ugradnju prepreka (mreže), uporabu lovki (živolovki ili mrtvolovki), ljepljivih traka sa ili bez atraktanata.

Fizikalne mjere deratizacije podrazumijevaju postupke uporabe ultrazvuka s ciljem sprječavanja ulaženja i zadržavanja štetnih glodavaca.

Kemijske mjere deratizacije podrazumijevaju uporabu rodenticida, odnosno izlaganje zatrovanih mamaca s antikoagulantima I. i II. generacije ili plinova s ciljem smanjenja ukupnog broja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih glodavaca.

Kemijska mjera deratizacije, odnosno izlaganje zatrovanih mamaca provodi se kada je unatoč poduzetim preventivnim mjerama došlo do pojave ili nekontroliranog razmnožavanja štetnih glodavaca.

Izbor i vrsta formulacije zatrovanih mamaca, način i dinamika izlaganja i mjere opreza ovise o vrsti štetnih

glodavaca koji se suzbijaju, biološkim i etiološkim svojstvima štetnih glodavaca, brojnosti populacije, te o svojstvima i namjeni površine, prostora ili objekata.

Način izlaganja zatrovanih mamaca mora biti pažljivo odabran, planiran i mora osigurati maksimalno pokrivanje infestiranih površina. Mora biti izveden na način da su izloženi zatrovani mamci postavljeni na mjesta na kojima su dostupni i prihvatljivi štetnim glodavcima.

Tijekom provođenja mjera deratizacije mora se izraditi Plan i raspored izlaganja zatrovanih mamaca, kako bi se moglo pratiti uzimanje i nestanak zatrovanih mamaca. Plan izlaganja i raspored izlaganja zatrovanih mamaca mora sadržavati podatke o kritičnom mjestu i količini izloženog zatrovanog mamca, kao i količinu nadomještenog zatrovanog mamca na kritičnoj točki tijekom provedenog izvida uspješnosti provedene mjere.

Zatrovane mamce treba postavljati na i uz mjesta na kojima je uočen najveći broj glodavaca, na putove njihova kretanja i zadržavanja.

Zatrovane mamce uvijek treba izlagati na skrovića i zaklonjena mjesta ili u zato predviđene kutije ili hranilišta.

Zatrovani mamci moraju biti izloženi na način da su nedostupni za sve neciljane vrste, domaće i ostale životinje, ljude, a posebno djecu.

Zatrovani mamci izloženi blizu domaćih životinja, posebno kruti (parafinski), moraju biti vezani žicom da ih štetni glodavci ne bi mogli ponijeti.

Zatrovani mamci moraju biti izloženi na način da ne kontaminiraju hranu i da ne bi slučajno ili zabunom bili pomiješani s hranom.

Broj i količina izloženih zatrovanih mamaca te način izlaganja uvijek mora biti u skladu s uputama za uporabu proizvoda.

Tijekom pregleda, odnosno izvida uspješnosti provedene mjere, pojedeni zatrovani mamci moraju se obnavljati.

Zatrovani mamci izloženi u kanalizacijskim sustavima moraju biti otporni na vlagu i izloženi na mjestima ili način da ih voda ne može otplaviti, kao i zatrovani mamci postavljeni u hraništa.

Zatrovane mamce izvoditelj mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinskekcije i deratizacije, ne smije davati korisnicima mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinskekcije i deratizacije, na korištenje bez nadzora.

Obvezatna preventivna deratizacija će se provoditi sustavno u sljedećim rokovima:

1. proljetna – od ožujka do svibnja.
2. jesenska – od rujna do studenog.
3. periodično održavanje, tijekom cijele godine na mjestima utvrđene jače infestacije.

Deratizacija u objektima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari provodit će se četiri puta godišnje.

VII. NADZOR

Nadzor nad provođenjem mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinskekcije i deratizacije na području Županije Zapadnohercegovačke obavljati će: Ministarstvo zdravstva rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke, Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke i sanitarna inspekcija. Nadzor će se obavljati sukladno ovlastima i nadležnostima.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi
Broj: 08-324/09
Grude, 13. kolovoza 2009. godine

Ministar
dr. Boris Grizelj